

ANTIKRISTUS

Pekka Ervastian esitelmä 2.3.1930
(Pikakirjoittanut A. H.)

Ihmishengen salaisuus on todella syvä, sillä siihen ei kätkeydy ainoastaan hengen eli tajunnan, mutta myöskin muodon ja aineen salaisuus. Me sanomme, että ihmishenki on syntyisin Isästä, ihmishenki on Isä Jumalan yksi- eli ainosyntyinen poika. Ihmishenki on monaadi, syntynyt Isän helmassa, mutta samalla on tähän tajuntapuoleen, jos ajattelemme henkeä tajuntana, myös liittynyt aineellinen puoli, muodollinen puoli, aineen ilmennyksen mahdollisuus. Ja tätä ihmishengen aineellista puolta tai salaisuutta sanomme Jumalan kuvaksi, jumalalliseksi siemeneksi, aineen salaisuudeksi. Olen sitä myös nimittänyt atoomiksi. Se on atoomin aate, joka on eroittamattomasti liittynyt tähän tajunnan ideaan. Yhdessä tuo tajunta ja atoomi muodostavat ihmishengen. Ja kuten viime kerralla huomautettiin, emme saa käsittää tätä sanaa ainoastaan fyysillisellä, karkealla tavalla. Se on ainoa salaisuus, idea, joka on ilmennyksen mahdollisuus. Tämä atoomi on eroittamattomasti yhdessä hengen, tajunnan kanssa. Me sanomme siitä myöskin, että se on äiti, Jumalasta syntynyt, Jumalan synnyttämä. Silloin se on myös sama kuin Kristuksen ruumis, sillä isä, äiti, nehan yhdessä synnyttävät pojan, täydellisen ihmisen eli olemassaolon ihanteen Isän Jumalan tajunnassa. Mutta koska sillä täytyy olla muoto, jotta mitään ilmennystä siitä lähtisi, niin siihen on liittynyt aineen, eli Jumalan äidin idea, ja siis Jumalanpoika on sekä Isän ajatus, että Isän ajatuskuva, eli äidin antama muoto.

Nämä ovat hyvin syviä metafyyllisiä probleemeja ja ovat järjen kannalta hyvin vaikeita käsittää loogillisesti, mutta jos olemme saaneet kokea Jumalan pojan, silloin olemme myös saaneet kokea Isän ja Äidin, Jumalan Isän ja Äidin.

Se atoomi, joka on Jumalan kuva ihmishengessä, on myös atoomi Kristuksen ruumiissa, niinkuin viime kerralla sanoimme. Ja tämä Jumalan kuva on ollut meidän hengessämme aina aikojen aamusta lähtien ja me nimitämme sitä teosoofisella tavalla buddhiksi. Tämä atoomi, Jumalan kuva, henki on aatma-buddhi, sitten vasta tuossa aatma-buddhissa syntyy manas, joka on pitkän kehityksen tulos ja joka on elämän kannalta vielä ilmenemätön. Sen ilmennys on ollut hyvin kaukaista, kuin heijastusta koko ilmenneessä maailmassa. Mutta kun ihminen, manas on syntynyt, silloin on aatma-buddhin välittömän ilmennyksen mahdollisuus alkanut. Tämä aatma-manas on ensi syntymässä ajattelijana, minänä, ulkopuolella Jumalan kuvaa. Sentähden on ensimmäinen apu, niinkuin viimein koetin selittää, mikä ihmisminuiksille annettiin, se sama apu, jonka saimme silloin kun Valkoinen Veljeskunta tuli tänne, ja perusti täällä Valkoisen Veljeskunnan salaisen akademian ja elähdyttivät, aivankuin sähköistytivät atoomia, niin että Jumalan kuva tuli meidän minuuksien tajuntaan. Se on: meidän korkeampien minuuksiemme tajuntaan, mutta se tuli vaistomaisella tavalla, ei millään itsetietoisella tavalla. Jumalan kuva painettiin meidän minuuksiemme tajuntaan. Meidän minuutemme ovat siitä saakka olleet tietoisia omassa maailmassaan tuosta Jumalan kuvasta eli täydellisyyden ihanteesta. Jokainen ihminen on korkeammassa minässään – sanoisimmeko hieman epämääräisellä tavalla – tietoinen täydellisestä ihmisestä, elämän päämäärästä. Mutta se korkeampi minä, joka ei välittömästi esiinny ihmisen kehityksen alussa, täytyy suojella, etteivät mustat maagikot viettele sitä kuolemaan. Se on säilytettävä.

Suojellakseen ihmiskuntaa Valkoinen Veljeskunta rakensi kuin muurin korkeampien minuuksien ympärille, niin ettei ne voi olla tietoisia muusta kuin hyvästä ja elämän päämäärästä. Tämän voimme huomata, jos pääsemme kokemukseen korkeammasta minästä, että se ei tiedä pahasta, vaan tahtoo ainoastaan hyvää. Siten meidän korkeamman minämme heijastus fyysilliseen

muotoon, jota sanomme personalliseksi minäksi, saa apua Valkoiselta Veljeskunnalta, joka tässä meidän tajuntaa lähinnä olevassa henkimaailmassa, astraalimaailmassa, opetti niinkuin on satojen ja tuhansien vuosien aikana opettanut: pyrkikää hyvään ja totuuteen ja kasvattakaa itseänne. Ja silloin he vaikuttivat sen, että tuo Jumalan kuva laskeutui astraaliseen maailmaan; mutta sittenkään eivät kaikki ihmiset suinkaan tulleet siitä tietoiseksi, ainoastaan ne, jotka lähtivät kulkemaan suurten opettajain jäljessä ja jotka vapautuivat ruumiista, he ainoataan voivat nähdä taivaallisen ihmisen eli Kristuksen ja pyrkiä hänen yhteyteen. Useimmat eli kaikki ne ihmiset, jotka eivät lähteneet kulkemaan vakavasti ja hartaasti suurten opettajain jäljessä, eivät olleet tietoisia tästä. Tässä näkyväisessä maailmassa, päivätajunnassa, ei henkimaailmassa, eikä sielumaailmassakaan, jos he elivät pintapuolista ja tähän maailmaan perustuvaa elämää.

Sitten tapahtui kolmas etappi tässä inhimillisessä kehityksessä, kun Jeesus Kristus tuli maailmaan ja suoritti tuon työnsä. Hän otti Jumalan kuvan fyysilliseen maailmaan, hän toi sen fyysilliseen ihmiseen. Jumalan kuva on kuin sähköistetty, elävöitetty koko ihmiskunnassa, mutta ei ihminen sittenkään ilman muuta ole tietoinen siitä. Me huomaamme, että useimmille ihmisille on aivan välttämätöntä seurata ensin niitä vanhoja opettajia, jotta he tulisivat tietoiseksi (näkyväisessä maailmassa) Jumalan kuvasta omassa sielussaan. He eivät voi nähdä Kristusta tässä päivätajunnassaan, jolleivät ole nähneet häntä sielussaan. Sentähden on useimmille ihmisille vielä välttämätöntä ensin saada Jumalan kuva sielussaan eläväksi henkimaailmassa, jotta he sitten voisivat päästä tietoisuuteen tästä Jumalan kuvasta fyysillisessä päivätajunnassa.

Nyt ei meidän tule käsittää niin, että atoomi olisi ollut buddhin tasolla, jossakin hirmuisen korkealla atman yhteydessä ja Valkoinen Veljeskunta olisi sen siirtänyt korkeamman minän tasolle ja suuret opettajat astraalitasolle ja Jeesus Kristus sitten

fyysilliselle tasolle. Ei niin. Se atoomi, joka on Jumalan kuva, joka on aineen salaisuus ja idea, on samalla fyysillinen atoomi. Se on inhimillinen taikavoima, joka tämän maailman elävöittää. Ei ole mitään muuta kuin yhdenlainen atoomi; älkäämme ajatelko mitään fyysillisiä pikku atoomeja, ei vaan Jumalan kuvaa, joka on tämän fyysillisen maailman pohja ja perusta. Sitä on myös sanottu permamettiseksi ja myöskin karmalliseksi atoomiksi. Se on okkultisessa merkityksessä fyysillinen eli eetteri-atoomi, voimapyörre, mutta se on alusta lähtien ollut olemassa kaikilla näillä tasoilla. Siitä ei ihminen ole ollut tietoinen. Ihmishenki, atma on ollut täysin tietoinen tästä buddhista, tästä atoomista, mutta meidän minäämme tuli tietoisuus sillä tavalla kuin olemme kertoneet. Tämä atoomi on kuin tullut sähköistetyksi ihmishengen eri tajunnan tiloissa, Jumalan kuva on tullut ihmishengen tajuntaan sen eri tiloissa. Itse se on aina ollut.

Minkä tähden tämä seikka on niin tärkeä ymmärtää sekä eettillisesti että okkultisesti. Sentähden, että muuten ei ihmisessä ole mitään semmoista Jumalan, pyhän hengen temppeliä, ei mitään jumalallista tukea ja turvaa omassa itsessään, ei mitään jumalallista alkuperää, joka on absoluuttinen, se ei ole olemassa, sillä täytyy olla tukikohta ja turva. Ja se on tämä Jumalan kuva, inhimillinen atoomi. Se atoomi on meidän jokaisen ruumiissa ja meidän ruumiimme on aina sen mukaan rakennettu. Sentähden meidän ruumiimme on parempi lahja meille, kuin mitä me itse olemme. Meidän ruumiimme on kehittyneempi kuin me itse, se on kuin meidän vanhempi veljemme, opettajamme pyhän hengen temppelissä. Sentähden, kun me nyt elämme erehdyksissä ja synnissä, on kuolema välttämätön, koska tuo atoomi kapinoi. Me panemme tämän atoomin värähtelemään eri tavalla paheissa ja synnissä. Se kyllä väreilee, mutta sitten lopulta se kapinoi: en enää voi väreillä kaikessa tässä erehdyksessä ja synnissä ja paheissa, vaan minä kapinoin ja hajoitan tämän temppelin. Ja sitten meidän täytyy kuolla. Se tekee kapinan, jos ihminen on jo

alkanut kasvattaa itseään näkymättömässä maailmassa ja kuitenkin tekee syntiä, lankeaa vääriin tunteisiin, omaksuu vääriä mielipiteitä; silloin se ei kestä sitä, vaan kuolee, sillä ihmisellä on Jumalan kuvan ikuinen kimmoisuus ja kehitysvoima. Sentähden me emme ole hukassa, vaan kalliisti ostetut, koska olemme maailman alusta saakka saaneet tuon Jumalan kuvan, Jumalan Äidistä, joka on Kristus ihmisen ruumiissa ja sentähden, että meitä on monta kertaa autettu tulemaan tietoiseksi, ketä olemme ja mihin on kulkumme käypä. On aivan oikein tuo sana Uudessa Testamentissa, niinkuin Paavali sanoo: synnin kautta tuli kuolema maailmaan. „Me emme osaa olla syntiä tekemättä, koska käymme kehityksen koulua ja koska meidän täytyy saavuttaa itsetietoisuutemme, joka meillä kyllä on hengessämme, atmassa, mutta ei manaksessa, ei inhimillisyydessä. Tuo Jumalan tietoisuus on saavutettava elämän pitkässä koulussa; sentähden me syömme hyvän ja pahan tiedon puusta ja teemme syntiä ja lankeamme. Se on välttämätön koulu, mutta kuitenkin kuoleman koulua, sen kautta tulee kuolema. Ja kaikki se apu, mikä on annettu, on tähdätty siihen, että emme joutuisi hukkaan, aivan liian paljon väärään suuntaan, ei turhan paljon, vaan että me kulkisimme maaliimme suoraan. Ensin meitä suojeltiin mustien maagikoiden eli Saatanain pauloista, sitten opetettiin, millä tavalla täytyy olla varuillaan Ahrimanin suurista houkutuksista eli harhoista ja sitten, millä tavalla tulee suojella itseään Lusiferilta. Ja nyt olemme siinä, missä olemme. Jeesus Kristus on auttanut meitä kolmannen kerran ja hänen apunsa on samalla ollut kuin yhteenvetoa kaikista niistä muista avuista, joita on meille annettu. Hän on, niinkuin Uudessa Testamentissa sanotaan: tullut maailmaan sitä varten, että perkeleen voittaisi. Jeesus Kristus on ikäänkuin koonnut itseensä kaiken mahdollisuuden voittaa paha ja tehnyt mahdolliseksi meille nousta ylös Jumalan luo. Sentähden on Jeesus Kristus meille jotakin niin keskeistä, keskeistä koko meidän kehityshistoriassa. Sentähden Johannes aivan oikein sanoo: on olemassa villitsijän

henki, antikristuksen henki, joka vastustaa Kristuksen työtä. Mikä se antikristuksen henki on? Se on ensinäkin se, niinkuin apostoli Johannes sanoo, joka ei tunnusta Jeesusta Kristusta, joka ei tunnusta poikaa, joka ei tunnusta, että Jeesus Kristus on Jumala. Se on ensimmäinen erittäin tärkeä määritelmä. Kohta tulemme toiseen määritelmään tästä. Antikristuksen henki, joka vastustaa Kristusta, on siinä, että me emme tunnusta Jeesusta Kristusta lihaksi tulleen Jumalana. Me emme tunnusta Kristuksen jumaluutta.

Tämähän on merkillinen kysymys, voi totuuden etsijä sanoa, hän on monen sielun tuskan perästä tullut siihen, että Jeesus Natsarealainen oli ihminen, se antoi hänen sielulle rauhan. Että Jeesus Kristus oli Jumala, se ei ollut mitään uutta kristikunnassa, mutta se oli suuri lohdutus, kun hän näki, että Jeesus Kristus oli myös ihminen ja siis voi vähän ymmärtää häntä. Mutta onko sitten oikein tuo, että Jeesus oli Jumala? Hänen kehityksensä on totuuden etsijälle ollut hyvin tärkeä ja luonnollinen. Jokaisen ihmisen täytyy käydä sen läpi, sillä tietoisuus siitä, että Jeesus Kristus on Jumala, ei tule kastamalla, eri rippikoulussa, ei kirkoissa eikä rukoushuoneissa eikä istumalla ja kuuntelemalla, vaan se tulee suurten sielullisten tuskien ja mullistusten perästä. Mutta ei se tule, ellemme ole ensin ymmärtäneet, että Jeesus Natsarealainen on ihminen. Sitten kun olemme ymmärtäneet Jeesuksen Kristuksen ihmisyyden, sitten me voimme myös ymmärtää hänen jumaluutensa. Se, että Hän on Jumala merkitsee sitä, että Hän toi Jumalan maan päälle. Hän näytti meille Jumalan, Isän. Sentähden hän sanoo: kuka minut näkee, hän näkee Isän, sillä Isä on rakkaus ja minä olen rakkaus, kuka minut näkee, hän näkee rakkauden. Jeesus Kristus ei suinkaan tuntenut itseään Jumalaksi, maailman kaikkeuden Jumalaksi pienestä pitäen. Hän tunsu itsensä ihmiseksi samalla tavalla kuin muut ja kuitenkin eri tavalla, mutta Jordanin kasteen jälkeen hän tiesi olevansa Jumala ja Jumalan poika ja yhtä Isänsä kanssa. Maailman kaikkeuden suuri rakkaus täytti hänet ja Hän saattoi

tuoda ilmi sitä samaa maailman kaikkeuden suurta rakkautta maailmaan ihmisille, josta he ovat hyvin vähän tietoisia. Ihmiset ovat hyvin vähän tietoisia siitä, että elämän takana on rakkaus. He rakentavat kaikenlaisia käsityksiä Jumalasta; milloin se on suuri jumaljoukko, jotka ovat perin erilaisilla ominaisuuksilla varustettuja ja nämä Jumalat voivat riidellä keskenään j.n.e. ne voivat olla myös hyvin mahtavia. Monta eri käsitystä voi ihmisillä jumalasta, elämän takana olevasta suuresta voimasta olla, itse elämästä, mutta vasta Jeesus Kristus toi sen Jumalan, jota korkeampaa emme vielä tunne, sen Jumalan, jota nimitämme rakkaudeksi. Jeesus Kristus on tästä aivan tietoinen. Me emme ollenkaan saa ajatella, että olisimme oikeutetut analysoimaan Jeesuksen Kristuksen sieluelämää, niinkuin tehdään ja kysytään: olikohan Hän tietoinen omasta jumaluudestaan. Johanneksen kasteen jälkeen Hän oli tietoinen omasta jumaluudestaan. Ennen sitä voi Jeesusta käsitellä psykologisena ilmiönä, mutta sen jälkeen Hänessä oli ainoastaan maailmankaikkeuden suuri rakkaus ja Hän voi sanoa: katso minuun, niin sinä näet Isän. Tämän huomaamme Jeesuksen omista sanoista: „Minä ja Isä olemme yhtä. Minä olen Isässä ja Isä Minussa; Minä teen sen, mitä Isä käskää ja mitä Isä tekee.“ Ja sitten on olemassa tuo merkillinen kohta, jota on paljon paheksittu: kun Jeesus sanoo: „Minä olen ovi“, kun hän puhui lammashuoneesta. „Ainoastaan minun kauttani kuljetaan Isän Jumalan luo“ ja ikuiseen elämään.

Onko Jeesus tällä kaikella kieltänyt siis kaikki entiset suuret opettajat ja vapahtajat? Ovatko ne kaikki mitättömiä, vääriä? Ei suinkaan. Minä olen ovi; Minä olen aina ollut ovi; kaikki suuret profeetat ennen minua ovat viitanneet Minuun. Jos käsitätte heitä oikein, niin he ovat näkymättömässä maailmassa kulkeneet Minun kauttani, mutta kukaan heistä ei ole saanut Minua tähän näkyväiseen maailmaan. He ovat näkymättömässä maailmassa aina vieneet Minun luo, joka olen ovi. Nyt on ovi täällä, sillä Minä olen täällä. Ovi on hebrean kielellä: ptah, sillä aramean

kielellä, jota Jeesus puhui. Se on samalla vanha egyptiläinen sana, joka oli jumalan nimi. Kun Jeesus sanoo: Minä olen ptah, niin hän luultavasti samalla sanoo: Minä olen jumala; ja se on enemmän kuin tämä sana ptah, joka on kokoonpantu kirjaimista p. t. h.; nämä konsonantit (vokaaleja ei merkitä) viittaavat kabbalistisesti siihen mysteroon: pi, tau, he, joka merkitsee: minä olen ympyrä ja risti, ympyrä on ilmenemätön Jumala, risti ilmennyt Jumala. On mahdollista, että kun Jeesus oli Getsemanessa ja roomalaiset sotamiehet tulivat ottamaan häntä kiinni ja kysyivät häneltä, onko hän se Jeesus Natsarealainen, juutalaisten vapahtaja ja hän vastasi. Minä olen, niin hän on voinut sanoa sen sillä äänenpainolla, että tapahtui niinkuin evankeliumissa kerrotaan, että kaikki sotamiehet lankesivat maahan eivätkä voineet mennä ottamaan häntä kiinni. Kun he kysyivät: oletko Sinä se, niin Hän sanoi, että Minä olen Se. Siihen äänenpainoon sisältyi: Minä olen Jumala. Sitten Hän taas heti muutti itsensä inhimilliseksi ihmiseksi ja sotamiehet ottivat hänet kiinni.

Minusta on hyvin ihmeellinen episodi psykologisesti, että kaikki sotamiehet lankesivat maahan. Ei ole tavallista, että salapoliisit lankeavat maahan, kun tulevat ottamaan rikollista kiinni. Asia on tavallisesti päinvastoin. Mutta Jeesus Kristuksesta kiinni ottaessa he lankesivat maahan häntä palvelemaan. Jeesus Kristus oli täten ruumistunut Jumala eli rakkaus. Ilman tätä tosi seikkaa, että maan päälle ilmestyi Jeesus Kristus, siis ihminen, joka ruumistutti Jumalan ja rakkauden, ei meille olisi voinut tulla Jumalan kuvaa tähän fyysilliseen tajuntaan. Mutta nyt se on tullut, me tiedämme, mikä on Jumalan kuva, mikä on Jumala, tässä fyysillisessä tajunnassamme, sentähden, että olemme nähneet Jumalan. Jos ei Jumalan rakkaus olisi tullut tänne maan päälle elävänä, niin emme olisi koskaan siitä mitään varmaa tienneet. Ajatelkaa psykologisesti itseänne: Jos olette mielikuvituksessa tienneet hyvin paljon (etiikasta) että eettisesti täytyy pyrkiä hyvään ja olla hyviä; niin kaikki se on

teidän tajunnassa, mutta kuitenkin emme osaa vetää sitä mihinkään; kaikki se, mitä yritämme, jää puoliväliin, jos takana on tuo ajatus: kannattaako tätä tehdä, mistä voi tietää, että Jumala on rakkaus, että elämän laki tahtoo, että pitää olla jalo, hyvä ja rehellinen. Mistä minä tiedän kaiken tämän? On hyvin hataraa, jos luotamme omaan järkeemme. Me ihmiset tarvitsemme aina tukikohdan, eli ihmisen, joka tukee meidän mieltämme. Jos me ihmiset olemme nähneet fyysisessä maailmassa jonkun mestarin, niin saamme sellaisen tukikohdan, että tiedämme tuossa olevan ihmisen, joka saavutti täydellisyyden, joka tuli ruumistuneeksi rakkaudeksi. Se muisto, tieto kannustaa meitä. Mutta jos meillä ei ole mitään tällaisista kokemuksesta, niin me olemme aina enemmän tai vähemmän epätietoisia, vaikka järkemme tutkisi uskonnoita kuinka paljon tahansa, vaikka kuinka olisimme ymmärtäneet kaikkia suuria uskonnoita ja opettajia, niin emme ole ainoastakaan semmoisesta opettajasta, suuresta vapahtajasta saaneet kiinni täydellistä ihmistä, joka on Jumalasta, joka on jumalallinen. Mutta on olemassa yksi, josta me emme voi sanoa mitään muuta kuin hyvää; hänessä ei ole mitään virhettä, ei mitään puutetta, ei tahraa. Se on Kristus, Jumala maan päällä, ruumistunut rakkaus. Kun luemme tästä Evankeliumista, kun pääsemme ymmärtämään, että semmoinen ihminen oli ja on, silloin pääsemme aivankuin kiinni siitä, että kellään ei ole mitään hätää enää. Silloin voimme uskoa, että ihminen on kalliisti ostettu, että jokainen on kulkemassa pelastusta kohti. Ja jokainen me tarvitsemme semmoisen oven ja me voimme löytää sen toisesta elävästä ihmisestä ja se on ovi, joka on ehdottomasti täydellinen. Silloin voimme kysyä, eivätkö juuri kristilliset kirkot ole juuri näin aina ajatelleet? Tätä he ovat aina opettaneet ihmisille pienestä pitäen, mutta käytännössä he ovat aina olleet kaukana siitä. He kyllä ottivat siitä asiasta kiinni, mutta tekivät siitä opinkappaleen. Mutta tämä ei ole opin kappale. Tämä tieto ei tule ihmisille kuin suuressa hädässä; hänen sielulleen se ei ole

oppia, jota voi saavuttaa oppimalla koulupenkillä. Kun se tehdään opinkappaleeksi, muuttuu se irvikuvaksi. Ainoa selitys, jota voidaan ottaa opinkappaleeksi on se, että välitetään antikristuksen henkeä. Johannes puhuu tästä: se on antikristuksen henkeä jos kiellämme Kristuksen opin; me huudamme: „Mestari, mestari!“ mutta me emme täytä hänen käskyjään ja silloin hän sanoo: „menkää pois minun tyköäni, en tunne teitä.“ „Mitä se auttaa, jos sanotte, että Minä olen Herra ja Jumala, en Minä kaipaa sitä sellaista. Teidän täytyy seurata Minun käskyjäni.“ Ainoastaan siitä tunnetaan Kristuksen henki, että ihmiset seuraavat hänen käskyjensä, muuten he kulkevat antikristuksen hengessä. Onko kristillinen kirkko ottanut Jeesuksen Kristuksen käskyt ojennusnuorakseen? Ei! Siis he ovat asettuneet antikristuksen palvelijoiksi. Kaikki lahkot ja kirkot, jotka eivät tiedä mitään Jeesuksen Kristuksen käskyistä eivätkä seuraa niitä ja vaikka kuinka huutaisivat Herra, Herra, ei Kristus kuule heitä. Me voimme sanoa nyt niinkuin tuhat kertaa ennen: Kristus ei ole mikään kenraali, vaan rauhan ruhtinas; se joka seuraa Kristusta, hän kieltäytyy sodasta ja tappamisesta ja vihasta; hän seuraa Kristusta. Mutta kuinka kirkot ovat tehneet? He ovat ontuneet kaiken aikaa, he eivät ole uskaltaneet tunnustaa Kristusta, vaikka olisivat tienneet ja aavistaneet, mikä on Kristuksen henki, hänen oppinsa. Aina he ovat siunanneet sodan ja antaneet sille tunnustuksensa ja apunsa. He eivät ole paremmasta tienneet ja ovat asettuneet antikristuksen palvelukseen.

Tämä on niin selvä määritelmä, että me emme saa sitä koskaan unohtaa, että antikristus ei ole se, joka tunnustaa Jeesus Kristuksen Jumalaksi, hän on silloin sitä ainoastaan puoleksi, ja sitä ainoastaan tässä järjessä ja ymmärryksessä, muuten hän on antikristuksen hengessä; kristitty on ainoastaan se, joka seuraa Jeesuksen jäljessä, elää hänen käskyjensä ja neuvojensa mukaan ja pääsee sisäisesti ymmärtämään ja tietoon siitä, että Jeesus Kristus on Jumala. Siihen tietoon hän pääsee, mutta ainoastaan sillä tavalla, että luopuu antikristuksen hengestä ja seuraa

Jeesusta Kristusta ja Jeesuksen Kristuksen rakkautta. Sen ovat kaikki tietäneet ja ymmärtäneet ja yksin kirkkokin on sen tietänyt, mutta erehdys on vaan siinä, että me itse omasta sielustamme ja järjestämme menemme määrittelemään, mitä rakkaus on, emmekä tahdo kuulla mitä mestari itse sanoo siitä, mitä rakkaus on. Kun me emme tahdo kuulla sitä Kristuksen sanaa: se on rakkaus, että te rakastatte toinen toisianne sillä rakkaudella, jolla minä rakastan teitä. Se on rakkauden tunnusmerkki, että se on juuri Jeesuksen Kristuksen rakkautta, juuri samaa rakkautta, Vapahtajan rakkautta.